
Mjesto filozofije na filozofsko teološkim fakultetima

U zgradi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta iz Zagreba i Vrhbosanske katoličke teologije održan je 23. svibnja 2008. godine Međunarodni znanstveni simpozij pod naslovom: “Filozofija na katoličkim teološkim učilištima”. Novi broj *Vrhbosnensiae*, koji je pred vama, najvećim dijelom donosi radove profesora koji su sudjelovali na ovom simpoziju, iako ne samo njihove radove.

Prvi rad ovog broja govori o novom sustavu školstva, takozvanoj Bolonjskoj reformi koja bi trebala zaživjeti kako na civilnim, tako i na crkvenim učilištima. Iako je godina 2010. zadnji rok za primjenu bolonjskih načela i uputa, ipak se ne može reći da je ovaj važni proces zaživio. I dalje postoji mnogo nepoznanica, kako zbog osobne nezainteresiranosti, tako i zbog daljnjeg traženja najboljih metoda u provođenju ovog procesa.

Budući da teološki i filozofski studij nije rezerviran samo za pojedince ili one koji su ili će se posvetiti “duhovnom staležu”, nego je otvoren, i ne samo otvoren, nego i potreban i drugim staležima društva, zanimljivo promišljanje o filozofskom laikatu donosi prof. Pavić. Nakon ovog teksta, ljubitelji povijesti i filozofije mogu doći na svoje. Naime, slijedi nekoliko članaka koji donose povijesni pregled proučavanja filozofije na raznim katoličkim bogoslovnim učilištima od Sarajeva, preko Splita do dakova. Ovo su radovi koji će, nakon određene povijesne distance, morati konzultirati svi koji budu pisali povijest filozofskog poučavanja na dotičnim fakultetima.

Slijedi nekoliko zanimljivih i “provokativnih” članaka koji tjeraju čitatelja na dublje promišljanje. Pitanje recipročnosti je pitanje o kojem se previše ne razmišlja. Najčešće ljudi gledaju samo svoje probleme i rješavanje svojih poteškoća, a “iza leđa” stavljaju probleme drugih i ne obaziru se previše na njih. Pitanje recipročnosti u zemlji kao što je Bosna i Hercegovina, i ne samo u njoj, je jako važno i izazovno (provokativno). Sličan “provokativan” okvir donosi i članak koji govori o četrdeset godina enciklike *Humanae vitae*, o enciklici koja je po objavljivanju izazvala mnoge reakcije, “isprovocirala” mnoge ljude, no njena poruka i trajnost odzvanja do dana današnjeg. U ove “provokativne” članke mogao bi se

ubrojiti i članak o etici u sestrinstvu. Naime, živimo u svijetu gdje čovjek uglavnom gleda na sebe i u kojem je malo onih koji svoj život posvećuju brizi za drugoga. Dobio sam zanimljiv tekst kojeg je, u bolničkom krevetu nekoliko dana prije svoje prerane smrti, okružen brigom medicinskih sestara, napisao fra Damir Cvitić i u kojem on kaže:

“Nebrojeno su me puta u životu mnogi pitali kako sam se odlučio postati fratar, svećenik... Uvijek sam se ograđivao kako je zadovoljavajući odgovor na to pitanje teško dati, kako se radi o otajstvu Božjeg poziva... Sad sam ja došao u takvu situaciju da bih najradije postavljao pitanje 'Kako ste se odlučili postati medicinska sestra?' svakoj od ovih sestara koje vode sestrišku/majčinsku brigu o bolesnicima, i meni među njima, kroz više od mjesec dana. Kako to da ste se, pored toliko drugih zanimanja, odlučili baviti tuđom nemoći, bolesti, krvlju, mokraćom i stolicom? I to ljudi koji vam u životu nisu ništa... Svjedoci smo, nažalost, da se i najbliži članovi obitelji žele osloboditi osobe koja je potrebna tuđe pomoći, smjestiti je u neki dom, stacionar... A one, one s tolikom pažnjom, ljubaznošću, strpljivošću i osjećajnošću vode brigu, njeguju, prevrću, čiste, hrane... čine sve što je moguće kako bismo se osjećali ugodnije i kako bi nam bilo lakše... Zato se usudujem, i u kontekstu zvanja medicinske sestre, govoriti također o otajstvu poziva Božjeg, o providnosti i promislu Božjem koji je sve uredio da sve savršeno funkcionira.”

Ovaj broj *Vrhbosnensiae*, uz ove članke, donosi još nekoliko promišljanja o filozofiji, o svetom Pavlu kao i religijama koje su nužno upućene na dijalog.

Nadam se da će vam drugovanje i s ovim brojem *Vrhbosnensiae* biti užitak.